

Algemene beschouwing SP fractie.

We leven in een wereld waarin veel tegenstellingen tussen rijk en arm bestaan.

De 26 rijkste personen bezitten evenveel als 3.8 miljard armste mensen in de wereld.

In 2018 werden rijken nog rijker en de armen een stuk armer.

Het invoeren van een welvaartsbelasting van slecht 1 % zou 367 miljard euro opleveren en dat is genoeg om elk kind dat nu noodgedwongen thuisblijft naar school te laten gaan en om gezondheidszorg in te voeren waarmee jaarlijks 3 miljoen doden kunnen worden voorkomen.

Het vermogen van de ruim 2200 miljardairs wereldwijd is in 2018 gegroeid met ruim 790 miljard, oftewel 2,2 miljard euro per dag. Dat is goed voor een toename van vermogen van 12% terwijl de armste 50% van de gehele wereldbevolking er nog eens 11% op achteruit ging.

Dit houdt ook in dat de 26 allerrijkste personen nu evenveel bezitten als de armste helft van de wereldbevolking. In 2017 waren dat 43 personen, in 2016 waren het er 61.

Aldus een rapport van Oxfarm Novib.

Andere opvallende punten uit het rapport zijn dat het aantal miljardairs sinds de economische crisis van tien jaar geleden is verdubbeld, dat er tussen 2017 en 2018 elke dag een nieuwe miljardair bijkwam, dat 's werelds rijkste man (Jeff Bezos van Amazon) zijn vermogen zag groeien naar 112 miljard dollar – 112 keer het volledige gezondheidszorgbudget van Ethiopië met zijn 105 miljoen inwoners.

Het hoeft niet zo te zijn – er is genoeg rijkdom in de wereld om iedereen een eerlijke kans te geven in het leven. Regeringen moeten ervoor zorgen dat belastingen die worden geïnd uit welvaart en van bedrijven die hun rechtmatige aandeel betalen, worden gebruikt om gratis openbare diensten van goede kwaliteit te financieren die het leven van mensen kunnen redden en transformeren.

Wat heeft dit alles met onze Programma Begroting te maken?

We leven toch in een rijk westers land?

Ja dat doen we.

Maar toch zijn er de laatste 30 jaar grote verschillen ontstaan in ons mooie Nederland.

Ook in Nederland is armoede. Zijn er steeds meer mensen afhankelijk van de voedselbank. Komen kinderen zonder ontbijt op school.

Het sociaal vangnet wordt steeds kleiner doordat gemeenten gaan bezuinigen op het sociale domein. Een bezuiniging die ingegeven is door de landelijke politiek van het neoliberale denken. Waar het motto heerst dat de markt alles wel zal reguleren en de welvaart stimuleren.

Veel Nederlanders zijn er fors op achteruit gegaan terwijl de kosten van levensonderhoud is gestegen.

- Huren zijn fors gestegen.
- Energie wordt flink belast.
- BTW op de eerste levens behoeften is gestegen.
- Zorgkosten stijgen jaarlijks

Als dat gecompenseerd zou worden door hogere lonen en betere arbeidsvoorwaarden en voorzieningen zou dat nog te overkomen zijn.

Maar dat is niet het geval. Integendeel:

- Lonen zijn in 20 jaar nauwelijks gestegen.
- Er zijn steeds meer flex-banen ontstaan.
- Zijn er steeds meer ZZP'ers met een onzekere toekomst.
- Werden collega's concurrenten.
- Moet men steeds langer werken totdat men AOW kan krijgen.
- Pensioenen zijn lange tijd niet geïndexeerd en dreigen zelfs gekort te worden.
- Worden door schimmige constructies steeds meer buitenlandse werknemers ingehuurd.

Ook onze jongeren worden niet ontzien:

- Worden opgezadeld met hoge studieschulden.
- Krijgen minder loon dan volwassenen.
- Zijn niet in staat zelfstandig te wonen door hoge huren en dure koopwoningen.

En de problemen stapelen zich op in onze maatschappij en onze wereld:

- Vervuiling van oceanen door plastic.
- Klimaatopwarming door CO2 uitstoot.
- Uitputting van onze aarde door ongebreidelde kaalslag van natuur en natuurlijke bronnen.

Geen wonder dat mensen hiertegen in opstand komen. In de vorm van:

- Jongeren die klimaatrechtvaardigheid eisen.
- Boeren die zich verzetten tegen allerlei maatregelen en uitbuiting.
- Medewerkers in de zorg die ondanks hun zorg voor patiënten toch gaan staken.
- Onderwijspersoneel dat opkomt voor betere lonen en meer vakkrachten in de scholen.

Toch is er een trend waar te nemen in politiek Den Haag die vraagtekens zet bij de neoliberale aanpak van de laatste 30 jaar. Er komt steeds meer besef dat we het zo niet gaan redden. Dat we anders met onze wereld en onze maatschappij moeten om gaan.

Ook klotst het geld bijna over de plinten en kan de staat geld lenen en er ook nog aan verdienen.

Het is nu tijd om door te pakken en te zorgen dat er in Den Haag naar ons wordt geluisterd. Dat wij als gemeente Almelo niet lager de kastanjes voor de landelijk politiek uit het vuur gaan halen. Dat marktwerking en bezuinigingen op het sociale domein op langere termijn alleen maar meer kosten en nog belangrijker meer ongelijkheid en armoede zal brengen. Durf nee te zeggen tegen maatregelen die voor onze gemeente ongunstig uitpakken doordat we nu eenmaal een nadeelgemeente zijn.

Als SP willen we dat iedereen een eerlijke kans krijgt op een gezond en zinvol leven waarin geen armoede is. Waar iedereen de gelegenheid krijgt om zijn talenten te ontwikkelen voor zichzelf maar ook voor de maatschappij. Dat we samen leven en bouwen aan een toekomst waarin ook onze kinderen een toekomst hebben.

Daarom zullen we de voorstellen in de begroting langs onze sociale meetlat leggen en ook zo de moties en amendementen beoordelen.

Een van de belangrijkste speerpunten is de strijd tegen de armoede en doen we 2 voorstellen.

Daarom willen wij dat het college een collectieve inkoop van duurzame energie organiseert waardoor minima een goedkoop alternatief geboden wordt voor de alsmaar stijgende energie kosten.

Daarvoor denken we aan het model dat de Consumentenbond hanteert.

De gemeente Almelo zou dan de volgende stappen moeten nemen:

1. Minima schrijven zich gratis in voor het Gemeentelijk Energie Collectief.
2. De gemeente organiseert een veiling waarbij energiebedrijven strijden om de opdracht van het Gemeentelijk Energie Collectief.
3. De aanbieder met het schoonste aanbod en de laagste prijs die wint.
4. De bewoner ontvangt een aanbod en als deze zijn energieverbruik opgeeft zelfs een aanbod op maat. Het is aan de bewoner om hier wel of niet op in te gaan.
5. De gemeente verzorgt de overstap naar goedkope en schone energie en zorgt er natuurlijk voor dat je nooit zonder energie komt te zitten.

Ons andere voorstel betreft de schuldenproblematiek.

Een problematiek waar dit college ook hard mee aan de slag wil om zo mensen uit de armoede te krijgen.

De schuldenproblematiek is big business geworden met een markt waar deurwaarders, incassobureaus en schuldeisers goede zaken doen ten koste van de mensen die in de schulden zitten.

Ons voorstel is om de gemeente Almelo aan te melden als gemeente waar het Zweedse model getest en uitgevoerd mag worden.

Dit Zweedse model dat zonder deurwaarders, incassobureaus en aanverwante instituten werkt zou kunnen zorgen voor een betere en snellere afhandeling van schuldenproblematiek.

Dat model heeft bewezen voor mensen met schulden rust, duidelijkheid en een kortere aflossingsperiode te kunnen zorgen.

Daarnaast zullen we een amendement indienen dat de verhoging van de prijs van de gehandicaptenparkeerkaart zonder keuring en de prijs voor een duplicaat gehandicaptenparkeerkaart beperkt tot de 2.6% prijsindex die voor alle andere leges ook gelden.

Wij hebben 18 december 2018 ook een soortgelijk amendement ingediend dat door de meerderheid van de raad is aangenomen en zijn wel verbaasd dat we dit nu weer moeten doen.

Namens de SP Fractie,
Frits Akse, Fractievoorzitter.